

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egyesség szerint
A nyílt tér sora 1 korona.

Vasárnapi munkaszünet és a bérfizetések áthelyezése.

A mézárszék vasárnapi munkaszünete.

Hosszu ideig csak a közönség panaszkodott. Akinek volt pénze, azon panaszkodott csak, hogy drága a hus. Akinek nem volt pénze, azon is panaszkodott, hogy hónapokon át nem látott az asztalán húst, mert nem került miből. Most a panaszosok közé kerültek a mézárszék is. A panaszuk nem önzésből fakad, amint az menten kitűnik. Azért panaszkodnak, hogy a miniszter elrendelte a mézárszék, általában husiparosok vasárnapi munkaszünetét is, s ennek folytán nem tudják kiszolgálni a munkásokat, akik szombaton kapják meg a fizetésüket, s így nincs módjukban vasárnapi husszükségletüket beszerezni.

Ezen ugyan inkább panaszkodhatnának a munkások, mert az ő gyomrukat érintené, de ebből az irányból nem hallottunk panaszt, mert bizonyosan a munkás-ság nem kívánja rosszabb helyzetbe a husiparos munkástársait, mint amint ő maga van, s szívesen látja, ha azok is pihenhetnek egy heten egy teljes napot. De különben sem olyan nagyon veszedelmes a vasárnapi munkaszünet. Megértünk mi már a husevés szempontjából sokkal hosszabb szüneteket is. Ha nem is a legszegényebkekről szólnunk, a kiknek nem került, de a törvényíztelökről, akik becsületesen betartották a rendelkezéseket, ott voltak a hustalan napok, sőt van is még, azt is kibírtuk, hát csak ki bírjuk azt is, ha vasárnap nem lehet majd húst vásárolni.

A husevés szempontjából ma nem igen bír az sem fontossággal, hogy a munkások a heti fizetéseiket szom-

bat este kapják. Az ipari munkások ma már tartanak ott, hogy egy napi husszükségletre akad pénzük a heti keresetből, ha ugyan azt helyesen beosztják.

Egyet azonban lehet következtetni a husiparosok panaszaiból éppen a szombati bérfizetésekre. Az ország legnagyobb ipari városaiban, ahol sok ezer gyári munkás van, ott általános szempontokból már régen bevezették azt, hogy a munkások heti keresményét nem szombaton délután, vagy este fizetik ki, hanem a hét bármely más köznapján, illetőleg a legcélszerűbben azon napok egyikén, amelyet hetivásár követ. Értékes következményei vannak az ilyen kifizetésnek a munkásosztályok anyagi helyzetére. Míg a kifizetés idejének megváltoztatása a nagy vállalatoknál, de sehol sem képez nehézséget, addig a munkások családjainak háztartására nagy jelentőségű.

Az alkalom csábitásának érvényesülését különösen lehetett a szombati heti kereset kifizetése kapcsán észlelni. Még nem sikerült elérni azt, hogy a korcsmák szombati esti bezárását és vasárnapi zárva tartását a kormány elrendelje, s amíg a korcsmák nyitva vannak, addig a szombat este kifizetett keresetek egy tekintélyes részét az a veszedelem fenyegeti, hogy azok elvándorolnak a korcsmákba ahol méregre, alkoholra változnak. A munkás családok ezrei érzik így országsherte a szombati kifizetések kedvezőtlen hatását, a mely akkor ad pénzt az emberek kezében, amikor azoknak módjuk van távol maradni a keresettől, a műhelytől és a pihenés óráit eltöltik a korcsmák alkohol gőzös levegőjében.

A korcsmák vasárnapi bezárását szinte lehetetlen elérni. A veszedelem tehát még van. Munkásnak és munkaadónak egyaránt érdeke, hogy a munkaerő ne pusztuljon az alkoholizmus

karjaiban. Ennek az orvosszere, ami legalább némileg hatással lehet a bajokra az, hogy a hetifizetés napját a munkaadók a hét más köznapjára helyezik, s miután alig van nehézség a kifizetési nap meghatározásában oly napra, amelyet heti vásár követ.

Villamosvasut a Balaton körül.

A kormány már hónapok óta tárgyalásokat folytat a balatoni villamosművek társaságával, valamint több fővárosi pénzügyintézettel, hogy a Balaton körül nagyszabású reformokat valósítson meg. Arról van szó, hogy a balatonvidéki villamosrésztársaság a lehető legrövidebb időn belül megvalósítja ama célját, hogy az egész Balaton-vidéket villamosvilágítással lássa el s megteremtse az oly régóta tervezett balatoni villamos körvasutat.

A balatonvidéki villamostelep részvénytársaság megszerezte az ajkai köszönbányát s hogy a vállalat központját is a kimeríthetetlen bőségu bányatelepre helyezik át. A hatalmas villamoshálózatnak, amely a községek, nyaralótelepek, városok egész légióját fogja villanyvilágítással ellátni, az ajkai tárnájában lesz a fejlesztő telepe is. Csak szakember tudja kellőképpen méltányolni, hogy mi ennek az elképzelhetetlen gazdasági előnye. A szemet nem kell vasuton, kocsikon szállítani, földhányani, lehányani, még csak a bányából se kell a föld színére hozni, hanem amint kibányászták, rögtön a bánya mélyében működő villanyfejlesztő gépekbe lapátolhatják. Tehát elesik a fuvarköltés s az elporlódásból származó veszteség, ami tulajdonképpen a szemet drágává teszi. Így az ajkai villamostelep fogja egész magyarországon a legolcsóbb áramot szolgáltatni.

A tervezet szerint, amely már teljesen kész, az ajkai villamostelep-ről nyerné a világítást Zala-, Somogy-, Fehér- és Veszprémmegyének valamennyi helysége, amelyek az érdekességhez akarnak kapcsolódni. Fehérvártól le Nagykanizsáig mindenütt az ajkai telep dróttjai szállítanak a világítási áramot. Sőt Fehérváron magában is, ahol a villamos áram szolgáltatása magánkézben van, a legtekintélyesebb vezetőemberek agítanak amellett, hogy a várost a balatoni villamostelephez kapcsolják. A villamvilágítás széleskörű be-

vezetése mellett azzal a nagyszabású tervvel foglalkoznak, hogy megcsinálják a balatoni villamos körvasutat s az ajkai villamostelepet már ezen terv szem előtt tartásával rendezik be. Amint a viszonyok megengedik, rögtön megkezdik a villamos körvasut első szakaszának kiépítését. Az első szakasz főleg Somogy területén szeladnak végig. Végállomásai Nagykanizsa és Székesfehérvár lesznek. A második szakasz amely aztán teljessé teszi a körvasutat — Balaton zalai oldalán fog kiépülni, Nagykanizsából kiindulva. Legutoljára marad a villamovasutnak Székesfehérvártól Nagytétényig való kiépítése, mialtal a balatoni körvasut közvelen össze-kötöttést kapna Budapesthez, mivel Budapest és Tétény közt már meg van a villamos-összeköttetés.

H I R E K.

A villamos világítás

érdekében mozog Zala, Somogy, Fehér és Veszprém vármegyének valamennyi helysége, még azok a városok is, melynek telepe magánkézen van siet, kér, futkos utánna, hogy a nagy balatoni villamostelep felvegye áramkörzetébe, csak mi ülünk, várunk ugy csinálunk mintha mi legjobban elvolnánk látva világítással pedig mi vagyunk talán a legkoldusabb, legelhatgatolabb helysége egész Dunántulnak.

Sümege volt régen Zalavármegye közügyeinek irányítója, vezető szerepe volt és most megy lassan, de biztos lépéssel hátra, mint a rák, tunyaságából mély álmából, legmájából azt felrázni nem lehet.

A villamosvilágítás kérdése, mélyen tisztelt illetékes hatóság nem egyéni érdek, de érdeke a város valamennyi rendű és rangu polgárának. Érdeke ez, kereskedőnek, iparosnak, gazdálkodónak, hivatalnok embernek egyaránt és nem szabad Sümege közönségének ezt télenlél nézni, hogy az arra hivatott körok ezt a fontos kérdést csak félvállról kezelik.

Igenis felkérjük Sümege egész közönsége nevében az arra hivatott hatóságot, hogy lépjen azonnal érintkezésbe a balatoni villamosművekkel és kérje, hogy Sümeget körzetébe vegye be. Ott a kedvező és talán soha oly könnyen meg nem oldható kérdés Sümege villamos világítása.

Tegyünk valamit!

(tr. i.)

— A sümegi polgári önképző kör f. hó 17-én tartotta rendes közgyűlését. Eitner Zsigmond országos képviselő, a kör elnöke magasztaló szavakkal emlékezett meg a nagy március idűsárról, majd üdvözölte a szép számban megjelenteket, a gyűlést megnyitotta. A gyűlés főtárgya az 1917. évi zárszámadás volt, amelyet Bricht Viktor, a kör pénztárosa terjesztett elő. A számadás szerint a kör 1917-ben közel 5000 K-t törlesztett abból az adósságból amelybe új, diszes székháza került. A számvizsgálók szerint a számadás rendben volt, mire az elnök a gondosan összeállított számadásért a pénztárosnak köszönetet mondott. Este március 15-ike 70-ik évfordulójának ünnepe társas vacsora volt. Ezen Kiss Piusz apátplébános tartalmas szép beszédben méltatta Március 15-ét, majd meleg elismeréssel emlékezett meg Eitner Zsigmondnak, mint a kerületi képviselőjének működéséről s a polgárság meleg rokonszenvéről és bizalmáról bizonosítva éllette. A jelen voltak élénk tetszéssel fogadták a szép beszédet s kitűnő lelkesedéssel tüntettek Eitner mellett. Eitner Zsigmond válaszul kijelentette, hogy polgártársainak bizalmából fakad egész működése s ha e bizalom ellankadna, tudna: mi a kötelessége. Majd a haza szeretetére, egymás megbecsülésére és szoros összetartásra buzdította a polgárságra ültette poharát. Farkas István főszolgabíró emelkedet-hangu lelkes felszólalásában, büszkén mutatott rá arra az áldozatkészségre, amelyet a sümegi járás népe a háború tartama alatt mint a harctéren, mint itthon tanusított. A járás közönségére emelte poharát. A jelen volt közönség a záróra elfűlével szétoszlott.

— A kaszinó közgyűlése. A Kisfaludy Kaszinó f. hó 20-án délután 5 órakor rendkívüli gyűlést tartott, melynek főtárgya a tulajdonát képező háznak és teleknek eladása volt. Lukovich Gábor dr. elnök üdvözli a szép számban megjelent tagokat is ismertette a hirdetés folytán beérkezett ajánlatokat. A két legkomolyabb ajánlattevő Kell Jenő és Fischer Mór együttes ajánlata volt 46.000 korona, majd Halász Kálmán kávé utóajánlata 50.000 korona. A közgyűlés Halász Kálmán kávésnak adta el tehát az ingatlant. A végérvényes szerződés megkötésével pedig Lukovich Gábor dr. elnököt bízta meg gyűlés. Ilyetén tehát a kaszinó tetemes vagyonhoz jutott, melyet a tagok máris oly irányban ohajtottak igénybe venni, hogy gondoskodják most tehát a kaszinó választmányára megfelelő szellemi szórakoztatásról, tudniillik több újságot járasson és könyvtárát bővítsse ki. Több tag hozzászólása után ennek kivételével a gyűlés a választmányt kérte fel. Más tárgy nem lévén a gyűlés véget ért.

— A sümegi vöröskereszt egyesület ma f. évi március 24-én délután 2 órakor tartja rendes közgyűlését a polgári leányiskolában. A tagok külön íven is meghívtak. A gyűlés tárgyai: Bánfi Alajos elnöki jelentése 1917-ről, Cserey Mária titkár ismertetése az országos vöröskereszt egyesület évi működését. Özv. Tóth Lajosné pénztáros bemutatja az átvizsgált számadást. Költség vetés 1914-re. Dehény, József tanár felolvas

ezen tételről: Nők hivatása a háborus időből.

— A közlelmzési kormánybiztos Zalaegerszegen-Zalavármegye közlelmzési kormánybiztos; Szencsényi György pozsonyvármegyei főispán, akit Zala, Vas, Sopron, Moson, Pozsony, Nyitra, Trencsén, Turóc és Árvavármegyék közlelmzésügyi-nek legfőbb intézésével bizott meg nemrég a királyi kinevezés, — megkezdte e minőségében hivatalos körutazását. A közlelmzési kormánybiztos Zalaegerszegen érkezett, ahova magához rendelte Zalavármegye összes főszolgabíráit, polgármestereit és rendőrkapitányait, részint, hogy velük megismerkedjék, részint pedig, hogy velük a vármegye közlelmzési ügyét megbeszélje és nekik e tekintetben megfelelő direktívákat adjon.

— Az iparkamarák megreformálása. Szierényi József kereskedelmi miniszter közölte a kereskedelmi és iparkamarákkal, hogy a kamarákról szóló törvényt reformálni fogja, mert a hatvanas években készült törvény nem felel meg a modern gazdasági élet követelményeinek. A törvényjavaslat elkészítésére az aradi kamara vállalkozott. A tervezet szakértekezleten fogják letárgyalni a miniszter elnöklésével. Addig is amíg a tervezetből törvény lesz, a miniszter rendeletileg fogja szabályozni a kamarai választásokat.

— A bevonulás felmentetek csapatváltási joga. A honvédelmi miniszter a közös kadlgyminiszterrel egyetértően

körrendeletet adott ki az eddig felmentve volt, de a felmentésük megszűnése következtében esetről-esetre bevonulandó, katonai kiképzésben még nem részesült egy évi önkéntesi karpaszomány viseletére jogosult népfelkelésre kötelezettek csapatváltási joga tekintetében. E körrendelet szerint ezek a népfelkelők felvételi engedélyük alapján csak a bevonulás időpontját megelőző napig léphetnek be önként az illető csapat-testhez, tekintet nélkül arra, hogy mint népfelkelők a közös hadseregbe vagy a honvédséghez osztottak e be.

— Szesz áldozata. Külley János góganfai nagybirtokosnál elhelyezett hadifoglyok folyó hó 17-én a reggeli vonattal Sümegre rándultak be magán dolgaikat elvégezni, köztük az egyik fogoly-nak, ki asztalos, denaturált szesz-re volt szüksége és ezért, másik társaival együtt elment Fischer Mór ecet és szesz gyároshoz, a hol 2 deci szeszt vett. Ez alkalmával a nevezett gyárosnál szintén munkára kiadott szerb hadifogoly az odament társait megvendégelni akarta és meghagyta nekik, hogy d. e. 11 óra tájban menjenek vissza és majd akkor rendel nekik pálinkát. A három szerb hadifogoly tényleg vissza is ment, amikor a vendéglátó fogoly-társ átadott nekik egy füveg, majd később egy másik füveg pálinkát, amit azok el is fogyasztottak, ám de veszűkre, mert úgy annyira lerészegedtek, hogy az utcán botránnyt csináltak, menni sem bírtak. A foglyokat kocsira

rakták és beszállították a szolgáló biróság fogdájába, hol Sztanko Sztankovich fogoly alkohol mérgezés következtében meghalt.

Elszámolás és köszönet.

A sümegi áll. el. népiskola szegény tanulóinak adakoztak:

Készpénzben:
(Folytatás.)

Bleivisz József, Halbländer, Özv. Kálmáné, Lukács Gyula, Császár István, Nagy Mihály, Lövy Jakabné, Leugyel Mátyas, Baum Soma, Bauerné, Szelle József, Horváth Ferencné, Rosenthal, Grünberné, Kovács Vilmos, Rothschildné, Gróf Simonné, Berger Sándorné, Németh László, Novák Sándor, Jósár, Csígyó Mária, Császár Istvánné, Linterné, Rédey Istvánné, Sütő Sándorné, Mihalek Anna, Pap Istvánné, Rédei Andrásné, Angyán Józsefné, Mőzer Kálmán, Végh József, Németh Lajosné, és Steiner Arnold, 1-1 K. Gruber Antal, 80 f. Markó Sándor, Adorján Ferencné, Szives Ferencné, N. N. Fűdő György, és Szakmári Mari 60-60 f. Borbás Terus, Császár István, Koleszár Józsefné, Németh Sándor, Gold Jakab, Sámel József, Bence Antal, Baldauf Sándor, és Zavadnik Ferencné. 50-50 fill. Gönye Juliska, Lövinger József, Lukonics Sándorné, Barát Zsigmondné, Teglovics György, Nagy József, Varga Jánosné, Németh Albert, Kiss Ferencné, Pál Sándorné, Ferenczi Józsefné, Mart Lajos, Holler Istvánné, N. N. N. Kondics Péter, Vaskó János, Kovács Istvánné, Horváth Mihályné, Uveges Józsefné, Pámel Karoly Bán György, Tobak Sándorné, Ladányi Róza, Bence Antalné, Kovács József, Lövinger János, Lukonics Antalné, Anyos Róza, Rédei Józsefné, és Schvarcz, 40-40 fill. N. N. Dara Ferencné Jancsó Sándor, László István sz. örm Horváth Pálné, és Császár János, 30-30 fill.)

Felelős szerkesztő Horvát Imre. Szerkesztőtárs: Németh Bőske. Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

VILÁGRA-SZÓLÓ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt egy adag Lurion cipökrém-viaszkból bárki egy negyed kiló legfinomabb cipöcrémet főzhet

ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montanviaszk-Művek-Részvényársaság

APOLLO

Az Apollo színházban ma a magyar film legszebbikét. Az anyaszív c. képet mutatják be, melyben Góth Sándor játsza a főszerepet.

Holnap hétfőn: Rákosi Viktor műve Az elnémult harangok kerülnek bemutatásra. Mind a két napra a jegyek elővételeben jórészen elfogytak.

Hirdetés.

Folyó évi áprilishó 24-iki belépésre kerestetik egy tapasztalt majorgazda ki már hasonló minőségben több éveken át szolgált. Bővebbet a kiadóhivatalban.